

Grappig of gepest?

Humor is ontzettend belangrijk, maar wanneer ga je te ver? We gaan in gesprek over de effecten van verschillende soorten grappen.

Voor wie

13-16 jaar, 16+

Duur

40+ minuten

Lachen met elkaar is hartstikke leuk, lachen om elkaars eigenaardigheden binnen een bepaalde groep kan ook prima. Van samen lachen om een ander komt soms samen een ander uitlachen. Op de lange duur kunnen kleine plagerijtjes op pesten uitlopen...

Een herinnering aan een gekke gebeurtenis ... dezelfde woordgrapjes of stopwoordjes, droge opmerkingen of imiteren van een ander ... In iedere groep is dit soort humor heel belangrijk. Je snapt elkaar en voelt dat je bij elkaar hoort, omdat je dezelfde humor deelt en weet waar het over gaat. Humor is een prima manier om je band met andere mensen, met je vrienden, te versterken. De humoristische opmerkingen naar jou toe zijn er om je te laten merken: ik plaag je wel, maar je hoort erbij!

In veel groepen heeft humor ook de rol van zelfrelativering als groep, soms even dingen op scherp zetten of jezelf een spiegel voorhouden.

Ook binnen het christelijke geloof kom je "gelukkig zeg!" humor tegen.

Van cartoons die het gedrag en uitlatingen van kerkmensen en kerkdiensten mild op de hak nemen, tot christelijk cabaret of boeken waarin op een wat steviger manier de handel en wandel van christenen aangepakt wordt. Wat de een nog een sterke cartoon vindt, vindt echter de ander cynisch of spotten met wat voor hem of haar heilig is.

Is humor er in principe om een onderlinge relatie binnen een groep te bevestigen of versterken, bij satire "bijtende, cynische humor" en bij spot gaat het er veel meer om je zelf of je eigen groep te onderscheiden van een ander of andere groep. Binnen je eigen voetbalteam kun je moppen over jullie verlies waarderen maar o wee als de tegenstander diezelfde moppen over jou vertelt!

Door middel van satire en spot houd je niet jezelf, maar juist de ander een spiegel voor of geeft kritiek op de waarden, normen en uitlatingen van die andere groep. Veel meer daarover in het artikel Humor en heiligheid.

Bij plagen en pesten werkt het net zo: een plagerijtje is vooral bedoeld om je te laten merken dat je bij de groep "het gezin, de vrienden" hoort, maar het wordt een pesterijtje als het erop gericht is om je buiten de groep te plaatsen; niet voor niks is een van de ergste pestinstrumenten om genegeerd, niet gezien of opgemerkt te worden: je hoort er niet bij.

Christelijke humor:

- Cartoons: humor met een glimlach om die rare kerkmensen en kerkdiensten: www.dokus.nl. Of de christelijke variant van Loesje: www.visjeposters.nl. Net als Loesje met een boodschap, maar dan om te evangeliseren.

- Cabaret: o.a. Voorwaar, Hans Savert, SEK, de boodschappenjongens e.a. Zie www.christelijkpodium.nl.

- Boeken: o.a. Adrian Plass. Britse soms satirische humor, noemt zichzelf een gelovige relativist. Bekend geworden door Het bezoek, een novelle waarin een plaatselijke gemeente in Engeland onverwacht bezoek krijgt van... Jezus. Daarnaast schreef hij Het gewijde dagboek van Adrian Plass,

een satire op het leven als christen. Overzicht van al zijn boeken:

www.merweboek.nl/nonfictie/humorenernst/adrianplass/index.php.

Websites: www.reverendfun.com en www.shipoffools.com Allebei van Britse makelij en van christelijke afkomst. Reverendfun biedt vooral cartoons, shipoffools is een hele community met columns, satire, bloopers en blunders uit de kerk, de verkiezing van de beste christelijke mop en cartoon "We are bored by the dull conservatism of most Christian periodicals. We're here for people who prefer disorganized religion to the organized kind," aldus de editors.

HUMOROEFENING

Door iets van een originele invalshoek te benaderen, een situatie uit te vergroten, in te gaan op clichés of juist compleet onverwacht te reageren, wordt iets grappig. Probeer dat uit in de volgende opdrachten. Om de beurt beeldt een klein groepje de situatie uit, de rest is publiek om te zien wat het effect is. Zij schrijven bij elke situatie op:

- Waarom was het "niet" grappig?
- Welke humorsoort(en) worden hier gebruikt?
- Beoordeling in cijfers van 1 tot 10.
- Wissel telkens van rol: uitbeelder of publiek.

Beeld telkens de volgende situatie uit:

Jullie gaan op de foto...

- als een groep boze peuters.
- als een groep blijde meisjes.
- als breakdancers.
-

Houd telkens de gekozen posities even vast tot "de foto is gemaakt".

Je zit in de kerk en je...

- verveelt je.
- bent nog moe van het uitgaan van de vorige avond.
- wilt een pepermuntje van iemand drie banken verderop.
- gaat los bij een gospel- of praisenummer.
-

Vertel als groep samen een verhaal:

Iemand begint met de zin: Jantje liep over straat... en vertelt in drie zinnen iets over Jantje.

De volgende gaat verder met het verhaal, wederom in drie zinnen.

Iedereen probeert iets toe te voegen dat het verhaal gekker, absurder, leuker maakt.

Doe vervolgens hetzelfde, maar nu neemt iedereen van tevoren een woord in zijn hoofd – wc-bril, scooter, kopje ondergaan, jagen enzovoort. Dit woord moet in het verhaal verweven worden.

CHRISTELIJKE HUMOR

[Download de cartoons, moppen en uitspraken](#). Print ze en plak ze op kaartjes.

Ieder krijgt een setje kaartjes. Leg de kaartjes op volgorde van sterkst/leukst/grappigst naar zwakst/flauwst/stom. Vergelijk je keuzes met elkaar. Wat vind je sterk en wat niet kunnen?

Vul in:

Humor en satire van christenen over:

Leuk

op het randje

Kan niet

Christenen

Kerk/kerkdienst

Hemel/engelen

God

Jezus

Kruisiging

HUMOR IN POPMUZIEK

Geoff Moore – And The Distance, nemen in het nummer [Evolution...](#) Redefined de evolutie een beetje op de hak.

I believe in evolution,
ask me no questions, I'll tell you no lies.
It's the only possible solution,
Big Bang fiction, that we factualize.

I believe in evolution,
changing of the heart, renewing of the mind.
It's the only true solution,
God is always working, changing lives □ changing lives□,
It's evolution redefined.

LACHE MAN □ 16+□

'Laten we ons achter Kim verstoppen, die is toch dik genoeg!'

Teken op een flipover een simpel poppetje en noem hem NX. Deel memoblaadjes en een pen uit en vertel het volgende.

NX wordt gepest. Iedereen weet wel hoe je iemand moet pesten. Omdat je het wel eens doet of gedaan hebt, of omdat je gepest bent. Laat je even van je gemeenste kant zien en verzin manieren om NX te pesten. Schrijf scheldwoorden, -namen of manieren op een memoblaadje en plak deze op NX.

Laat iedereen gaan, ook als naar jouw idee grenzen worden overschreden.

Bespreek vervolgens:

- Hoe voelde je je toen je deze dingen opschreef?
- Waarom zou iemand gaan pesten?
- Zou jij deze dingen ook echt zeggen of doen, of heb je dat wel eens gedaan?

Vraag twee vrijwilligers □!□ om de rollen van pester en gepeste op zich te nemen. Kies enkele memoblaadjes uit met □mildere' vormen van pesten en laat de pester dit op de gepeste uitproberen. Vraag beiden hoe het voelde om dit te doen / ondergaan. En vraag de omstanders hoe het was om mee te maken. Wat zouden zij doen als dit in het echt gebeurt?

Draai nu de rollen van pester en gepeste om en doe hetzelfde. De omstanders mogen nu ingrijpen. Ga vervolgens weer terug naar NX. Hoe zou hij zich voelen, bedolven onder alle pesterijen? Bespreek dit kort, tenzij iemand een ervaringsverhaal wil vertellen. Geef dat de ruimte.

Lees vervolgens alle blaadjes voor en leg ze op een volgorde die de groep aangeeft. Van 'grappig' tot 'veel te hard'. Laat de discussie ontstaan. Verschillende meningen zijn niet erg. Vraag soms ook door, waarom iemand een bepaald antwoord geeft. Probeer vast te stellen wat de grens is van het toelaatbare.

Bespreek nu dat het misschien is opgevallen dat het vrij makkelijk was om NX te pesten. Hoe komt dat?

NX is natuurlijk geen écht persoon. Vaak zien pesters hun slachtoffer ook niet als een mens met gevoelens. Dat geldt zeker wanneer het gaat over digitaal pesten en 'happy slapping' info www.jop.nl/coach. Waarom is deze manier van pesten zo erg?

Laat nu iedereen op de flipover schrijven wat de gevolgen van pesten zijn. Links van de gevolgen op korte termijn, rechts de gevolgen op langere termijn. Tijdens het schrijven wordt niet gesproken.

Tekst van internetforum:

Hallo allemaal,

ik ben een meisje van 22 jaar en ben erg gepest in mijn verleden. Daarom weet ik dat pesten je leven niet uitkomt, het blijft je achter volgen. Ik duimde, bad en hoopte dat het m'n leven uitging, maar nog steeds naar jaren dat het pesten bijna over is, is het niet gebeurd.

Ik baalde, wenste me het slechtste toe, kon niet gelukkig zijn, had geen vrienden en zag het nut van me leven niet meer.

Ik heb het twaalf jaar voor mezelf gehouden en in m'n hart weggestopt, waardoor er geen ruimte meer was voor goede dingen.

Tot er op mijn 18de een docent was, die zag dat ik niet gelukkig was. Hij praatte vaak met me en wilde me gelukkig zien. Naar 3 1/2 jaar lukte het en is mijn hart vol slechte dingen vermindert. Hij gaf me opdrachten en wat is er veranderd? ik ben wat gelukkiger. Ik geniet meer van het leven en ben verliefd op een chatvriend en heb een baan.

Vragen

- Wat vinden jullie van hiervan?
- Wat had de omgeving kunnen / moeten doen?
- Wat had dit meisje anders kunnen doen?

Ga als afsluiting een potje pesten met kaarten. Spreek van tevoren wel de regels af die jullie

hanteren, want die verschillen nog wel eens.

**Protestantse
Kerk**

Vindplaats van
geloof, hoop en liefde